

naša luč

ŠTEVILKA

2

SREDI ZIME

prihaja k Vam ta list, ki naj druží slovenske rojake, razkropljene po Zapadni Evropi.

NAŠA LUČ izide vsak mesec razen junija in avgusta, desetkrat na leto. Dopise za številko, ki izide konec meseca, je treba poslati uredništvu ali poverjenikom vsaj do petega v mesecu.

DOBRA SLOVENSKA SRCA med našimi izseljenci pomagajo, da list izhaja. Naj da vsak od nas svoj del, pa bodo stroški za tiskanje sproti plačani. Najlaže se to doseže, če se plačuje naročnina. Za tiste, ki naroči list naravnost v Celovcu in mu ga od tam pošiljajo, znaša naročnina 28 šil., 48 bfr, 400 ffr, 4 h. gld, 4.50 DM, 700 lir, 12 angl. šil., 1.50 dol.

Ker ima list poverjenike po raznih krajih, lahko oddaš darove in denar tudi njim ali pa pošlji naravnost na upravo.

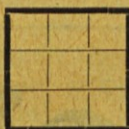
UREDNIŠTVO IN UPRAVA „NAŠE LUČI“

Viktringer Ring 26.

CELOVEC — KLAGENFURT, Austria.

ZANKE IN UGANKE

KVADRAT II.

Vstavi besede: **vodoravno:** 1 žensko ime, 2 tek, 3 sorodnik. — **Navpično:** 1 reka v Italiji, 2 šivalno orodje, 3 se da vnaprej.

Na vseh vogalih dobiš iste samoglasnike.

ZLOGOVNICA

Iz zlogov: a, ce, cel, di, es, fa, gar, hat, jan, ješ, kam, ko, ko, lo, lo, ma, ma, mo, ni, nik, o, ra, ru, te, ti, u, va, vec, vi, zan — sestavi besede, ki pomenijo: 1 kraj Marjinega prikazovanja, 2 mesec posta pri mohamedancih, 3 poldrag kamen, 4 okrajšava imena Nikolaj, 5 prebivalec Celja, 6 mesto v Sloveniji, 7 druga beseda za „spoznamo“, 8 gozdni nameščenec, 9 del telesa, 10 druga beseda za „čuvaž“, 11 vzhod v tujem jeziku, 12 mesto na Koroškem.

Začetne in končne črke, brane od zgoraj navzdol, dajo imeni dveh zaslužnih slovenskih mož.

VZKLIK

Nekdo je vzkliknil z brega na drugi breg: Čič, ruj! P's, ojl! V teh štirih besedah je skrit priljubljen slovenski pisatelj. Ga poznaš?

POSETNICA

Š. Čevurh

Kateri diplomat je izgubil to posetnico? Rešitve pr hodnjič!

UGANKE

Sodček moj obroča n'ima,
dvojno vince v sebi ima.

Kaj je to?

*

Siromak me pač ima.
Bogatin me ne pozna.
Kdo sem?

*

* Oče je imel šest hčerá. Vsaka hči je imela enega brata. Koliko je bilo vseh otrok?

*

* Kje si voščijo lisce in zajci lahko noč?

UGANKE VAM REŠUJE UREDNIK V SVOJEM KOTIČKU.

KNJIGA NAŠE ZGODOVINE

„Kakor lansko leto sem dal tudi letos vse številke lanskega letnika „Naše luči“ vezati knjigovezu. Prav lepa knjiga je to in človeka mika, da bi kar naprej listal po njej. To je knjiga našega izseljenskega življenja, knjiga naše zgodovine. Ko bom naredil omaričo za knjige, ki bo stala v naši sobi, bo na prvem mestu ta knjiga.“

Tako nam piše rojak Janez Pételin iz Francije.

Je res pametno, če se posamezni zvezki „Naše luči“ dajo vezati v knjigo. Tako se ne bodo zgubili in bodo še pozneje kdaj na stara leta mnoge kratkočasili.

SLIKA NA I. STRANI OVITKA: Slovenska zimska pokrajina.

„Je kdo med vami bolan?“

Ob prihodu na svet nas sprejme zakrament sv. krsta, ki napravi iz nas otroke božje in člane Cerkve. Drugi zakramenti, ki jih prejemo na življenjski poti, so namenjeni, da popravljajo naše napake ter nas utrjujejo v dobrem.

Primerno je bilo, da ima Cerkev tudi sredstvo, s katerim nam stoji ob strani v smrtno nevarni bolezni.

To sredstvo je zakrament sv. maziljenja.

+

Apostol sv. Jakob naroča: „Je kdo med vami bolan? Naj pokliče duhovnike Cerkve, in naj ga v imenu Gospodovem z oljem mazilijo ter nad njim molijo. In verna molitev bo bolnika rešila in Gospod mu bo polajšal, in če je v grehah, mu bo odpuščeno“ (Jak 5, 14-15).

Mi, kristjani, vemo, da smrt za vso večnost odloči usodo duše. Kamor drevo življenja pade, tam ostane... Zato je nujno potrebno, da se bolnikova duša očisti vseh grehov in se tako pripravi na božjo sodbo.

Ako je zdravje telesa važno, smemo reči, da je zdravje duše še važnejše. K bolniku zato pokličite ne samo zdravnika, temveč tudi duhovnika, zdravnika duše.

Nerazumljivo! Nič ni predrago materi, ženi ali otroku, kadar gre za telesno ozdravljenje ali samo olajšanje ljubemu bolniku; toda nič ali jako malo se stori za njegovo dušo.

Kako je to mogoče?

Predvsem iz dveh razlogov kristjani odlašajo klicati duhovnika k bolniku. To sta brezskrbnost, ki bi ji smeli reči tudi zanikrnost, in strah.

Ljudje mislijo na vse drugo razen na bolnikovo dušo. Kakšna usodna napaka! Reči bi smeli: zločin!

„Kaj pomaga človeku“, pravi Gospod, „ako si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubil!“

Rešitev duše je veliko, reči smemo EDI-NO vprašanje življenja.

Morda se tolažiš: „Ta bolnik je bil tako pošten, tako dober, ničesar si ne očita; miren sem za njegovo usodo“...

Počasi, prijatelj!

Božja sodba ni naša sodba! Namesto da govorimo o dvomljivih zaslugah čisto človeške poštenosti, ki morda niti ni upoštevala dolžnosti do Boga, **bodimo rajši prepričani, da vsak še tako dober človek potrebuje božje usmiljenje.**

Ne bodimo lahkomišelnost brezskrbni v najusodnejši zadevi našega življenja!

+

Najbolj pogost razlog, da mnogi ne kličejo duhovnika, pa je strah vznemirjati bolnika.

Kako je ta strah prazen!

Kako bi duhovnikov obisk mogel bolnika bolj prestrašiti kot obisk zdravnika?

Pa če je ta obisk res nekaj mučnega za bolnika, kaj zato? Ali bomo zaradi par tre-

Odprto srce in odprte roke
imej za trpečega brata;

a trdno zapahni uho in srce,
ko trka sovražstvo na vrata.

(Simon Gregorčič)

nutkov neprijetnosti **POSTAVLJALI V NEVARNOST SREČO VSE VEČNOSTI?** Bog se bliža in **ZA VSAKO CENO JE TREBA PRESTREČI BOŽJO PRAVIČNOST, KI SE BO IZREKLA O VEČNI USODI BOLNIKA**. Storite torej za bolnika to, kar želite, da se v podobnih okoliščinah stori za vas!

Se boste morda pomišljali, da rešite ljubljeno osebo, podvreči jo operacijskemu nožu in negi, ki povzroča bolečine?

Gotovo ne!

Čemu bi se tedaj bali malega razburjenja, kadar so na tehtnici neizrekljivo važne zadeve bolnikove duše?

+

Za veliko večino primerov si upamo trditi, da je strah teh, ki so okrog bolnika, popolnoma neupravičen. Zelo pogosto si namreč bolnik sam želi duhovnika, a zaradi človeških ozirov tega ne razodene. Bolnikova duša ni več tista, kot je bila sredi življenjskih borb in raztresenosti. V dolgih nočeh brez spanja bolnik razmišlja. Ko telo slabi, se duša prebuja. Postavljajo se težka vprašanja o Bogu, duši, večnosti. Ta vprašanja terjajo odgovor... Težko bolni ni več sredi življenja, kmalu bo zapustil zemljo in se napotil v svet onstran groba. V teh okoliščinah padejo mnogi predsodki in človeku se povrne duševnost otroških let, ki je poštena in iskrena. Z veseljem sprejme duhovnika, ki prinaša odpuščanje, tolažbo in božjo pomoč.

+

Ljudje često mislijo, da mora umreti bolnik, ki sprejme zakrament sv. maziljenja.

Prej bo prav nasprotno res!

Saj naš Gospod tega zakramenta ni postavil samo v dušno, temveč tudi v telesno zdravje. Dobro premislite besede apostola Jakoba, ki smo jih navedli zgoraj! Življenje nam često kaže primere, ko je podelitev sv. maziljenja bila početek postopnega, a gotovega zboljšanja bolnikovega zdravstvenega stanja. Sv. maziljenje, kateremu se redno pridružita sv. pokora in sv. obhajilo, ozdravi dušo, jo pomiri in ji da poguma. Vse to rodi odgovarjajoč odmev v bolnikovem telesu.

Ne bojte se torej obiska duhovnikovega pri vašem bolniku. Pokličite ga čimprej!

Na žalost ljudje često do zadnje minute odlašajo klicati duhovnika.

Ti ogromno tvegajol Kajti kdo jim more jamčiti, da bo duhovnik prihitel še **pravočasno?**

Ali je res treba s povabilom duhovnika tako dolgo odlašati, da bolnik pade že v nezavest?! Ta razvada je podobna navadi tistih starokopitnežev, ki so zdravnika klicali šele, ko je bolnik začel že umirati...

Dobro si moramo namreč zapomniti, da pri odraslem noben zakrament nima učinka brez volje prizadetega. Če torej bolnik ni imel, dokler je bil še pri zavesti, namena, obžalovanja ali čustva, ki bi ga notranje pripravilo na zakrament, mu njegova podelitev v nezavesti nič ne koristi.

Iz tega je razvidno, kako obžalovanja vredno in zločinsko je, do zadnjega trenutka odlagati tovažno pomoč Cerkve bolniku.

+

Smatrajmo, bratje in sestre, zakrament sv. maziljenja za **zelo važno zadevo** in si globoko v srce zapišimo naročilo apostola Jakoba: „Je kdo med vami bolan? Naj pokliče duhovnike Cerkve, in naj ga v imenu Gospodovem z oljem mazilijo ter nad njim molijo!“

V-ko.

Jezik in srce

Nekoč je ukazal gospod slugi:

„Pojdi, poišči najboljšo ovco v moji čredi. Zakolji jo in prinesi mi najboljši kos!“

Sluga gre, zakolje ovco in prinese gospodarju jezik in srce.

Naslednji dan pokliče gospodar slugo in mu naroči:

„Pojdi, vzemi najslabšo ovco iz moje črede. Zakolji jo in prinesi mi najslabši kos.“

Sluga gre, zakolje ovco in prinese zopet jezik in srce.

„Kaj naj to pomeni?“ vpraša gospod. „Saj si včeraj prinesel enaka kosa kot najboljša!“

„Gospod,“ dé sluga, „nič ni na svetu boljšega od dobrega srca in jezika in nič ni slabšega kot slabo srce in hudoben jezik.“

Med našimi trpečimi

Nekateri pišejo o izseljencih z velikimi besedami, a prezrejo eno najbolj življenjskih, najbolj resničnih, čeprav nezaželenih strani izseljenstva: naše drage trpine, bolnike. O, da bi videli, koliko skritih sil, koliko energije je v teh naših betežnih in slabotnih! Dragocena solza, ki prideš iz trpečih oči bolnika, kaj si vredna! Tvoja korenina sega do srca, globoko do srca, in grenka si!

Videl sem ljudi, ki jih je priklenila bolezen v sobo. Prej je niso poznali skoraj. Zdaj jim je postal drag in ljub vsak njen kotichek. Ptiček v kletki jim je postal ljubi prijatelj. Ura, ki tikataka na kredenci, mu je postala dragocena spremljevalka. Mnogim se odpro oči za sto in sto reči, na kate-re prej niso nikdar mislili. Kako tenkočutni postanejo: cvetica jih razveseli, dobra

beseda jih vzradosti, vse bolj, vse drugače kot nekdam, dokler so bili zdravi.

Ljudje v bolezni tudi najdejo spet svojo Boga. Na to gledano, vidimo, kako je za mnoge silna sreča, da so prišli v bolnico ali da so postali bolni. Bolezen jim je odprla srce. Spominjam se moža, ki ga je skrb za življenje in za premoženje odtujila veri. Prav na dnu je zmerom veroval. Toda nemarnost in navada sta ga naredila na zunaj prav takega, kot je tisti, ki nič ne veruje. Pripeljali so ga v bolnico. Neprespane noči in bolečina, ki je prej ni nikdar čutil, sta ga privedla v razmišljanje, da je človek res nekaj majhnega in da smo kot vrabčki v rokah vsemogočnega Boga. Zaprošil je za molitvenik in končno opravil spoved. Drugo jutro je prejel po ne vem koliko letih spet sveto obhajilo. Da ste ga videli, kako je bil tisto jutro vesel! „Zadovoljen sem, je rekel, zadovoljen! Srečen sem in lahkega se počutim!“

Bolezen je res čas božjega obiskanja. Vendar — kot piše škof Peppler v svoji knjigi o trpljenju: „Ne gre za to, kakšno je trpljenje, marveč, kakšen je trpin. Trpljenje razširi plemenita srca, neplemenita skrči.“

Vrane

Kra — kra —
vse polno snega,
vesel je, kdor gorko
zatišje ima.

A me kot berači —
kra — kra —
za hrano gremo
zdaj križem sveta.

In pravijo nam
da krakamo,
ko v mrazu in gladu
le plakamo.

Avgust Čebul: V naših krajih pozimi

izrablja, o za svoj dobiček

Včasih se zgodijo neverjetne zgodbe med našimi izseljenci. Spominjam se naših sosedov. Imeli so dekletce, lepo, prijazno. Hodilo je v šolo, hodilo h katekizmu.

Preteklo je nekaj let. Spet sem prišel zadnjič pogledat v kolonijo, kjer sem preživel toliko let. Zvedel sem, kako je ta krasen otrok začel hoditi delat. Za njim so gledali fantje in ona kot mlado dekle je mislila, da mora živeti... kakor pravijo. Imela je prvega fanta, imela drugega. Nato se je naenkrat poročila in sedaj sem zvedel, da je zapustila moža! Zjokal bi se ob misli na to!

„Kako je mogoče to?“ sem začel govoriti o tem s svojim znanecem. „Mogoče? Ej, danes je svet drugačen kot včasih!“ je dejal. „Postajamo Amerikanci, namreč Amerikanci v slabem smislu.“

„Poglej samo to: danes zgleda, da je poleg vojske in tatvine najbolj razširjena reč spol. Kaj dobiva danes mladina v roke? Ne malo lažno znanstvenih revij o spolnih zadevah boš dobil po žepih doraščajoče mladine, služkinj, vojakov. Mladina se hoče podučiti, pa lista to umazanijo, ki jo izdajajo izključno z namenom to mladinsko željo izkoristiti za svoj dobiček.“

Moram priznati, da na to nisem polagal toliko važnosti. Toda če pomislim, ima moj znanec prav. Mi smo živeli v tem pogledu v vse bolj zdravem ozračju!

„Tukaj notri je tudi pisano o ljubezni“, je nadaljeval prijatelj in mi pokazal debelo knjigo pisatelja Manzoniya „Zaročenci“. Tudi ta dva, o katerih piše, se ljubita, ljubita iskreno in pošteno in njih življenje je tudi zapleteno in polno preizkušenj, pa ta ljubezen ni ljubezen strasti in greha, kot ga slikajo danes vse mogoče revije in slikanice. Kdor po gnoju hodi, smrdi! Tako tudi današnji mladini, ki hlasta za ljubezenskimi zgodbami in slikanicami, nujno ostane nekaj v glavi in potem to prenese v svoje življenje. Ko bi ti vedel, koliko romanov je prebrala Zita! Zato se jaz ne čudim, da ima sedaj tako usodo. Vse pojme o ljubezni in zakonskem življenju si je skvarila.“

„Kako da ji je mati to pustila?“

„Kako? Saj veš, danes matere! Gledajo le, da so hčere site in da so lepo oblečene. Starra ni veliko brala, pa je mislila, da bo mlada bolj učena, če bo rada v revijah čepela. Zdaj preklanja njega in njo!“

Na ta razgovor sem se spet spomnil, ko sem danes čakal tramvaj pred nekim kioskom. Vse polno revij je viselo in nekatere so bile jasno izzivajoče. Namenjene so bile mimočdočim, zlasti preprostim delavcem in delavkam.

Zakaj to pretirano zanimanje za spolne zadeve? Zakaj to pretiravanje, kakor da bi bilo iskanje dekleta ali fanta edina in najpomembnejša reč na svetu?

Mislím, da na to najlepše odgovarja znani Fulton Sheen, amerikanski pomožni škof, ki govori velikokrat na televiziji: „Glavni nagibi tega ravnanja so globoko zakoreninjeni v naši kulturi, predvsem pa v izgubi vere v Boga.“ „Kadar ljudje izgubijo vero, izgubijo tudi smisel življenja. Kadar pa človek izgubi smisel življenja, postavi na mesto Boga samega sebe, svoje meso in meso drugega.“

Sheen prav dobro razloži ta pojav. Pravi, da človek osredotoči svoje zanimanje na svoje živalske nagone, da mu tako ni treba misliti, zakaj je na svetu in se tako reši odgovornosti za svoje življenje in nemirne vesti. Kadar človek ne veruje več v nesmrtnost, mu je trenutek, ki ga živi, silno važen. Vse bi naredil, samo da bi smrt prišla čim pozneje, ker zanj po smrti ni ničesar več. Moderni človek zanika razumsko dušo, ki ga edina loči od živali. Ko to stori, postane podoben živali. Namesto volje stopi nagon. Ni več potem nobene npravnosti in poštenosti. Vse je le poželenje. T.

En starček je živel

**En starček je živel
na vinskih gorah,
tam doli na lepem Dolenjskem.**

**Kaj pridno je držal
kozarček v rokah,
zahajal k prijateljem pevskim.**

**Pred smrtjo še enkrat
je kupico vzel,
takole Bogu je
hvaležno zapel:**

**»Oče nebeški, glej,
še en kozarček zdej,
hvalo bom vekomaj,
vekomaj pel!«**

Narodna pesem

Za ali proti podržavljenju?

Vloga države v proizvodnji

Vloga države v proizvodnji je vprašanje, o katerem se že dalj časa živo prerekajo socialni, gospodarski in finančni strokovnjaki. Dva nauka si predvsem stojita nasproti: liberalizem in kolektivizem. Med tema skrajnostima so različne težnje večjega ali manjšega poseganja države v ekonomske zadeve.

Liberalizem

Pristaši liberalizma hočejo ekonomsko življenje pustiti popolnoma svobodno. Zasebna podjetnost, pravijo ti, bo kar sama po sebi odgovorila potrebam prebivalstva. Ta, ki hoče začeti novo podjetje, išče, katere so najnujnejše potrebe skupnosti. Njegova korist je namreč, da svoje blago čim lažje razpeča. Če neka dežela proizvaja dovolj piva, a premalo brezalkoholnih pijač, posamezniki ne bodo gradili novih pivovarn, pač pa nove tovarne brezalkoholnih pijač.

Svoboda, trdijo zagovorniki gospodarskega liberalizma, povzroča tudi nižanje kupnih cen po delovanju svobodne konkurence. Če več podjetnikov proizvaja isto blago in cene niso določene od javnih oblasti, bo vsako podjetje, da bi prodalo čim več, sku-

šalo prodajati po nižji ceni kot konkurenčno podjetje.

Kolektivizem

Kapitalist plača delavcu samo toliko, kolikor nujno potrebuje za vsakdanje življenje; vse ostalo obdrži zase, čeprav, kot misli kolektivist, ves dobiček pripada delu.

Pravična razdelitev dobrin bo uresničena po kolektivistični družbi, kjer bodo vsa sredstva proizvodnje vrnjena državi.

Temu cilju se bližamo, mislijo kolektivisti, čisto naravno. Kajti svobodna konkurenca povzroča borbo med kapitalisti, ki postajajo vedno manj številni, a zato vedno močnejši. Ko bo ostalo samo neznatno število kapitalistov nasproti neizmerni množici proletarcev, bo lahek prehod iz kapitalizma v kolektivizem. Treba bo samo razlastiti zasebna podjetja in njihovo lastnino in upravo poveriti državi.

Naloga razredne borbe, modrujejo ti, bo pospešiti prihod kolektivistične družbe.

Država bo kot lastnica in upravnica mogla zadostiti potrebam odjemalcev, ker ima pred očmi samo skupno dobro.

Cene bodo ostale nižje kot v sistemu konkurence, ker država za storjene usluge ne išče nagrade in dobička.

Tako modrujejo in sanjarijo pristaši kolektivizma. Vse to se lepo sliši, a ni res! Obetal so nebesa na zemlji, a ostvarili pekel. O tem prepričljivo govore delavci sami, ki v množicah beže iz dežel, kjer so te ideje bile postavljene v življenje.

Bomo torej dali prav liberalizmu?
Še manj!

Posredovanje države je potrebno

Liberalna šola trdi, da svoboda v ekonomiji rodi blagostanje posameznikov in da blagostanje skupnosti ni nič drugega kot vsota blagostanj posameznikov.

Ali je to res?

Ni! — Poglejmo:

1) Posamezniki iščejo čim večjih dobičkov, dočim želi skupnost imeti na uslugo čim več dobrin. V gotovih primerih osebne koristi nasprotujejo splošni koristi. Pred vojno so n. pr. ogromne količine kave vrgli v morje, čeprav je v mnogih pokrajinah kave primanjkovalo.

Kako to?

Avrelij Lukežič: **Industrija**

Obilica kave je namreč povzročila padec cen. Da se cene dvignejo, je bilo potrebno zmanjšati količino razpoložljivega blaga. Korist uvoznikov kave je bila torej prodati nekoliko manj kave, kot je bila potreba potrošnikov, dočim je korist potrošnikov terjala celotno proizvodnjo kave.

2) Posamezniki imajo naravno težnjo, da gledajo pred seboj samo neposredne koristi in si ne belijo glav z načrti, ki zadevajo proizvodnjo v bodočnosti. Izkoriščavanje gozda se mora n. pr. vršiti smotrno, da zagotavlja gotov letni dohodek. Posameznik čisto ne misli na tiste, ki bodo prišli za njim, in pustoši po gozdu, da so kmalu povsod same goličave. Slično je z vsemi naravnimi zakladi.

3) Delovanje svobodne konkurence more z vzpostavitvijo **monopolov** postati izmaljeno do njene popolne ukinitve.

Velika podjetja skušajo namreč z industrijskimi dogovori odpraviti vsako konkurenco.

Kartel je dogovor med podobnimi podjetji v trgovskih zadevah. Vsako podjetje ohrani svojo svobodo, a se zaveže, da ne bo prodajalo pod določeno ceno.

Trust je industrijski, finančni in trgovski sporazum podobnih podjetij. Podjetja se spoje v eno samo, ki ima prednost monopola.

Kartel in trusti vsiljujejo svoje pogoje potrošnikom in delavcem. O svobodi tu ni več govora. Tu vlada pravica močnejšega.

Iz navedenega je jasno, da ima država **PRAVICO** in **DOLŽNOST**, v imenu koristi skupnosti posegati v gospodarsko življenje.

Država more nastopati na dva načina; kot zakonodajalec ali kot podjetnik.

Posredovanje države kot zakonodajalca

Država posreduje v zasebnih podjetjih na ta način, da nekaj prepove ali nekaj ukazuje ali daje pobudo gotovim podjetjem.

Zakonsko urejanje zasebnih podjetij: Ob koncu 19. stol. je država bila prisiljena posredovati, da napravi konec zlorabam gospodarskega liberalizma. Sad tega posredovanja so številni **socialni zakoni**, ki so ponos našega časa in o katerih smo že ponovno govorili.

Pobuda zasebnim podjetjem: Država je n. pr. določila ceno premoga, a plače rudarjev so se znatno povečale; da morejo rudniki, ki so v zasebnih rokah, kljub temu nemoteno proizvajati, jim država daje vsakoletne podpore. Ta primera velja tudi za druge vrste proizvodnje.

Posredovanje države kot podjetnika.

Država pa more iti še dalje. Ona se ne zadovolji več samo z zakonskim poseganjem v delovanje podjetij, temveč **SE SAMA POSTAVI NA NJIHOVO MESTO**.

Kot lastnica in upravnica podjetij deluje država v imenu in v korist skupnosti. Tako smo prišli do sistema, ki se imenuje **podržavljenje** ali **nacionalizacija**.

K-ov.

(Nadaljevanje prihodnjič)

BOLHA IN LEV

Francoz Abbe Pierre, znani zavetnik pariških revežev, je povedal v krogu svojih sodelavcev na nekem prijateljskem sestanku sledeče:

„Nasproti političnim in gospodarskim mogotcem smo mi le majhni, neznačni ljudje. Oni so tako rekoč levi, mi pa bolhe. In večkrat je kakih bolhi že uspelo, leva tako vščipniti, da se je zbudil in skočil na noge. Tudi mi bi morali oblastneže in bogatine tega sveta tako dolgo sčipati, da bi se zbudili iz svoje zaspanosti ter spoznali veliko revščino v današnjem svetu.“

NOVO MESTO —

središče naše Dolenjske

DOLENJSKA

Od Trdinovega vrha in Svetega Miklavža v Gorjancih do Save in Kuma valovi dolenjski svet: vzpenja se v gričih, umiri v gozdovih, se spet požene v vinske gorice in utone v Ljubljanskem barju ter podaja roko slovenski prestolnici — beli Ljubljani. Sredi tega sveta se počasno vije temna Krka, ki zbira vse številne potočke, da je kot nerazumljiva sfinga z velikimi tipalkami.

Ta trenutek so ozeleneli travniki in njive na poljih za Stično in Litijo, za Trebnjem in Mirno pečjo, v šentjernejski in krški ravnini. Sejalec stopa za plugom, rezget konj odmeva v bližnjem gozdu. Življenje za vasjo je oživel: kot pridne mravlje se zgubljajo sredi zelenja in cvetja človeške in živalske postave. A ko zazvoni pri cerkvi na griču, se ves ta ritem ustavi, roke sežejo po klobuku in srca se odtrgajo za trenutek od zemlje. Kot da je zažvela velika skrivnost, ki se zmagovalno ni nobeni prepovedi uklonila. Še ptič se je priključil tej tihi pesmi visoko pod nebom in živo zaprhutal s perutmi, ko je konj spet potegnil brano in plug.

Ni bogat ta svet. Razdeljen je v majhne kmetije, neznatne njivice se stekajo do skromnih domačij: hiša, hlev, pod in kozolec. Vse naokrog je sadovnjak: široke jablane stezajo svoje krone v bližino hruškovih in češnjevih dreves. Leseni plot in lesa odpirata dohod v domačijo.

V bele hiše vodi nizki prag, ognjišče te pozdravi za vratmi. „Hiša“ je bivališče gospodarja in gospodinje, je soba, v kateri se zbira vsa družina za veliko javorovo mizo. Tu je peč, na kateri sedi pozimi ded in pri-

poveduje pravljice otrokom. Tu bere dekle mohorske povesti na glas od tistih davnih dni v najnovejši čas. Tu leži mrtvi član družine, da ga sosedje krope, tu pa se praznuje tudi rojstvo novih ljudi in poroke. Hiša je priča vsega smeha in vriska, pa tudi žalosti in joka.

Iz „hiše“ vodijo vrata v kamrico, malo sobo dolenjskih deklet. To je tihi kotiček lepe malosti. Na oknu gori nagelj in izziva fante, ki pogledujejo podnevi za njim.

In potem je še „hišica“, bivališče prevžitarjev, nekdanjega gospodarja in gospodinje. Stiskata se v tihi kotiček in sta si zdaj blizu kot nikoli. Vsem sta odveč, odveč z nasvetom in slabotno pomočjo.

A vse tri izbe so dolenjski dom. Ko je neurje nad domačijo, so vsa srca kot eno. In ko obiščeš ta dom, se odpre ljubezen in prijazen nasmeh na vseh treh pragih. Pozdravijo te s prijazno besedo in ljubeznivo roko. Užalil bi to darežljivost, če bi jo odklonil.

Od doma vodi stezica k vinogradu. Tam je hram in spravljen vino. Vino za praznik in potrebo. A gostu so vrata odprta vsak čas. Malo poseliš in že je pesem na ustih. Dolenjci pojo in vriskajo, pojo pri poliču vina in vriskajo, ko okopavajo trte, da si mladi glasovi odgovarjajo kot vsem razumljiv pogovor v vrisku in pesmi z enega hriba na drugega.

In še dalje za vasjo ropoče ob potoku mlin. Fantovska pleča prinašajo pšenico in ajdo in koruzo na kamen, da kruh bogati moč in bela pogača slovesnost praznikom daje.

Novo mesto je za Dolenjca velika pot: na sodišče, v gimnazijo, na semenj . . . Pet tisoč ljudi samo, a prvi veliki korak od doma do visokih hiš. Gradovi za Krko so zgodovinska priča o težkih grofovskih valptih; zdaj so v razsulu. Tudi vaškim gostilničarjem — nekdanjim kraljem na Betajnovi, je padel bič že davno iz rok. Nova Dolenjska se poraja.

A sredj polj in v srcu vasi ne zgrešiš črnih rut, črnih rut dolenjskih mater in deklet, ki še ob vročem soncu ne morejo z glav ob spominu na pobite brate. Črnih rut in solznih oči ne bo nihče prepričal, da ni bil velik zločin poboj teh dobrih in mehkih ljudi!

Preko žalosti se dviga pesem, a spomin je težak in grenak . . .

Jože Peterlin (ViD)

Čujte, gore in bregovi,
da sinovi Slave smo!

(Miroslav Vilhar)

Po domačih krajih

Dne 7. jan. je naš narod izgubil velikega ustvarjalca in velikega umetnika **arhitekta Jožeta Plečnika**. Doma je bil iz Ljubljane, sin mizarja, ki je začel svojo pot kot mizarški vajenec. Na Dunaju so odkrili njegov talent. Tam je narisal načrte za vrsto imenitnih stavb in palač. Moral bi postati za svojim učiteljem sam profesor na akademiji stavbarske umetnosti. Ker pa je bil Slovenec, so ga odklonili. Po razpadu Avstro-ogrske ga je poklical češki prezident Masaryk, da je lepšal češko prestolnico Prago. Ko smo dobili Slovenci svojo lastno najvišjo znanstveno ustanovo, univerzo, je postal na njej profesor za arhitekturo. Najlepše stavbe moderne Ljubljane je on izdelal in smrt ga je skoraj 85 let starega iztrgala iz srede učencev in načrtov. Bil je zaveden

krščanski človek. Zaradi njegovega talenta ga tudi sedanji režim ni mogel premakniti z njegovega mesta. Pogreb, katerega se je udeležila ogromna množica ljudi, je vodil ljubljanski škof A. Vovk, ki se je od pokojnika poslovil ob odprtem grobu z izredno lepim govorom.

Izšla je prva knjiga Zbranega dela pesnika Otona Župančiča. — Sredi decembra je bila po naših krajih izredno gosta megla, da je ljudje take ne pomnijo. — V Ajdovščini je pogorela nova društvena dvorana. — Pri Čušperku na Dolenjskem se je tovorni vlak zaletel v potniškega. Več ljudi je bilo ranjenih. — Hmelj je lani v Savinjski dolini bogato obrodil. — Tovarna „Motor“ v Škofji Loki na Goreniskem je razširila svoj obrat. Sedaj izdelujejo tudi motorne hladilnike, ki jih izvažajo v tujino. — V Murski Soboti so odprli študijsko knjižnico. — V Mlinčah v Zagorju so odprli novo osnovno šolo.

V veljavo je stopila odredba, da bodo smeli ljudje, ko gredo iz države ali v državo, nesti s seboj 3000 dinarjev (ne le 1500 kot doslej). Seveda smejo nesti ta denar čez mejo le v bankovcih po 100 dinarjev. Tujo valuto boš lahko zamenjal kar v vlaku. — Po Veliki noči bo začela v Postojnski jami obratovati električna železnica namesto sedanje Dieslove lokomotive, ki je s plini kvarila lepoto jame. — V Radovljici se slovesno proslavili 200 let rojstva njihovega rojaka Ant. Tomaža Linharta, začetnika slovenske drame.

Pevci iz slovenskega dela Koroške v Avstriji so nastopili v Ljubljani in želi lep uspeh. — Štefan Košir, Lundrov-Jurmanov oča iz Št. Pavla v Temeniški dolini, je dočkal 100 let. — V istrskih rudnikih v Raši so lani nakopali mnogo več premoga, kot je bilo predvideno. — Pristanišče na Reki (Rijeka) je doseglo lani svoj največji povojni promet. — Za konec leta so izročili prometu nov železobetonski most čez Savinjo v Celju. Gradili so ga 100 dni. — V kočevskem okraju se je lani število tuberkuloznih povečalo. — 1. jan. je štela Jugoslavija 18 milijonov 96.000 prebivalcev. — Na ladijah pod jugoslovansko zastavo je okoli 6000 mornarjev, od teh 3200 na prekoceanskih ladjah. Med njimi je precej tudi Slovencev.

Po uradnih poročilih v zvezni skupščini dve glavni nalogi lanskega leta v pogledu gospodarstva nista bila izpolnjeni. Povečanje proizvodnje potrošnega blaga je bilo doseženo le 7%, kmetijska proizvodnja pa je celo padla in sicer za 12%. — V Novi Go-

riči so odprli predor pod gričem Panovcem, ki po najbližji poti sedaj veže Soško in Vipavsko dolino. — V idrijskem rudniku so postavili novo žičnico in novo separacijo. — Kalorična centrala v Šoštanju je končno začela obratovati.

Med našimi izseljenci

ANGLIJA

Kronika za leto 1956:

Leto, v katero smo stopili s 1. januarjem, bo za marsikoga že deseto na Angleškem. Kronist pa se ozira na preteklo leto, v katerem je zapisal tri smrti: na Škotskem je umrl Jože Ferlež, v Enfieldu blizu Londona M. Mitčeva in v Rochdale Štefan Natlačen. R. I. P. — Krstov je bilo 12 in porok 13, pač pa kot vsako leto pripominja, da morda krst ali poroka nista bila prijavljena, vendar pa število neprijavljenih ne bo veliko. Poroke so samo cerkvene vštete. — Ob koncu leta so ostali v bolnišnici 3 bolniki, poškodovanih pa je bilo več zlasti v rudnikih, vendar so se vsi pozdravili. — Število domov se je spet povečalo, večina njih je bila blagoslovljenih. „Naša luč“ je redno prinašala njih seznam. Seznam lastnikov pa bo prinesla posebna knjiga, ki bo izšla nekako sred' leta.

Kulturno življenje se je spet razgibalo v srednji Angliji, v Rochdale, kjer so privedli na Martinovo soboto „Vinsko trgatve“ in v nedeljo potem komedijo „Pričarani ženini“, kjer je nastopilo več novih igralcev. Dasi so bili prvič na odru, so svoje vloge podali izredno dobro, kakor tudi igralci že vajenih odrskih desk. Morda je bila ta med najboljše podanih igranih na Angleškem. Lepo pa bi bilo, ako Slovenci v Rochdale ne bi ostali pri tem, ampak kmalu kaj spet pokazali, saj so zmožni tudi kaj težjega. „Miklavžev večer“ je bil zelo dobro obiskan, seveda so otroci prišli na svoj račun vkljub-

strahu pred parklji. Tudi za odrasle je imel Miklavž pripravljene darove.

Med letom je kronist zaznamoval prvo procesijo na Angleškem, ki je bila združena z blagoslovom otrok. Več o tem je med letom prinesla „Naša luč“.

V Londonu praznujemo redno prve nedelje v mesecu z blagoslovom v kapeli Y. C. W. nasproti „Našega doma“, katere mu navadno sledi sestanek Slov. društva, kjer je navadno zanimivo predavanje, večkrat pojasnjeno s slikami. Nekajkrat je bila tudi majhna tombola.

„Naš dom“ stalno podaja mesečni obracun v posebni prilogi, dodani „Naši luči“. Počasi se dviga iz dolgov. Svoj obstoj pa je v polni meri opravičil, saj je zbral pod svojo streho vrsto organizacij; kot hiša nudi marsikomu vsaj trenutno pribežališče. Z novim letom je začela v njem poslovati tudi Slovenska kreditna zadruga z o. z.

Slovensko društvo je imelo svoj občni zbor v avgustu, ko je podalo poročilo in obračun o svojem delu.

Največ naročnikov ima tu Družba sv. Mohorja iz Celovca, v l. 1956. je bilo 45 udov, „Naša luč“ je prihajala v 370 izvodih. Zbornik „Svobodne Slovenije“ v Argentini je prinesel daljše pismo o življenju Slovencev v Angliji.

Seveda ni to vse, kar je mogoče povedati o življenju Slovencev na Angleškem. Marsikaj ni mogoče spraviti v številke in izraziti z besedami, a vendar naj vrstice povedo, da tudi tu žive Slovenci, živé življenje izseljencev v skrbi za vsakdanji kos kruha, vedoč, da človek ne živi samo od kruha.

† Štefan Natlačen: Med angelce je odšel 22. decembra v Rochdale Štefan Natlačen, dopolnil je le 11 dni. Žalostnim staršem naše iskreno sožalje!

Krsti: V cerkvi sv. Jožefa, Fishponds, Bristol, so krstili 2. decembra Martina Petra Jančar. — In 23. decembra pri Sv. Patriciju v Rochdale Silvestra Motaln. — Čestitam!

Poroka: V cerkvi Matere božje, East Finchley, London, sta se poročila 22. decembra Rozalija Uršič in William H. McCoy. — Mnoogo sreče!

London: Tudi v februarju bo na prvo nedeljo ob 5. uri popoldan blagoslov z govorom in petimi litanijami v kapeli Y. C. W., potem pa sestanek s primernim sporedom v „Našem domu“. Vsi prav lepo vabljeni!

BELGIJA

CHARLEROI—MONS

Božične praznike smo praznovali s službo božjo v Charleroi. Naši pevci so šli v nedeljo v božični osmini pet na nemško božičnico. Peli so nemške pesmi, a je navzoče najbolj razveselila slovenska pesem „Žabe“.

Za konec leta je odšel od nas v Frameries rojak Anton Bizjak, roj. v Čezsoči pri Bovcu. Pokopali smo ga 31. dec. Pokojni je s skupno rojakov iz Holandije delal v letih 1933—37. v rudnikih v Irkutsku v Sibiriji. Žalujoci soprogi naše sožalje. Naj v miru počiva.

Novo leto smo začeli s sveto mašo v Paturages.

V Chatelineau je zadela 2. 1. kap Atilja Vogriča, roj. 1917. v Oblici v Beneški Sloveniji. Zapušča ženo s 4 otroki. R. i. p!

LIEGE — LIMBURG

Četrto nedeljo v decembru nas je v Eisdeni v organizaciji Društva sv. Barbare obiskal sv. Miklavž. Za to priložnost je g. Štefan Rogelj, naš pevovodja in režiser, z našimi najmlajšimi pripravil krajšo igrico in nekaj lepih deklamacij. Nekateri od nastopajočih so pokazali naravnost izredne odrske darove. Prosimo starše, da se ne utrudijo gojiti svoj jezik pri svojih ljubkih malčkih. Njihovih naporov nihče ne more nadomestiti!

Ko je Miklavž obdaril staro in mlado ter vsakemu priložil koristno besedo, so nam

pevci ob božičnem drevescu zapeli nekaj vedno lepih božičnih pesmi. S toplim božičnim razpoloženjem smo se razhajali na domove.

Božič smo praznovali ob božičnih pesmih pri službah božjih v Seraingu, Waterscheju in Eisdeni. Rojaki iz Waterscheja in okolice bi v lepšem številu mogli proslaviti enega najpomembnejših dogodkov v zgodovini človeštva: rojstvo našega Gospoda. Ali smo res postali tako hladni, da nas niti skrivnost božične noči ne more več ogreti?! Sami smo krivi, da življenje postaja vedno pusto in nečloveško!

Prvo nedeljo v januarju je društvo „Slavček“ v Waterscheju na letnem občnem zboru dobilo nov odbor, ki ga sestavljajo naslednji rojaki: g. Stanko Novak, predsednik; g. Jože Kidrič, podpredsednik; g. Aleksander Ackovič, tajnik; g. Rado Šmid, tajn. namestnik; g. Jože Cesar, blagajnik; g. Martin Drnovšek, blag. namestnik; preglednika: gg. Lojze Janežič in Valter Kadilnik; zastavonoša: g. Anton Novak.

Občni zbor je izrekel zahvalo in priznanje g. Štefanu Roglju za njegovo pomoč kot pevovodju in režiserju. V njegovo razbremenitev posebno v zimskem času je občni zbor imenoval g. L. Janežiča za prosvetnega poverjenika, go. Lojzko Novak pa za poverjenico za petje. — 80-letnika g. Franca Cesarja je obč. zbor imenoval za častnega predsednika društva.

Želimo, da bi se okrog novega odbora zbrali prav vsi rojaki na področju Waterschei, Winterslag in Zwartberg. Vsi složno na delo za slovensko skupnost v tujini!

Razveselila nas je vest, da so se za društveno delo navdušile tudi naše ženske, ki snujejo svoj lastni krožek. O tem več prihodnjič. Živio!

Poroka: Že pred letom se je poročila gdč. Angela Mihelič iz zavedne slovenske družine v Heusdeni, z g. Pedrelli Decio. Čestitamo in Bog daj srečo!

Naši bolniki: g. Štrukelj Jože iz Cheratte-a se je po operaciji na pljučih dobro popravil. Ga. Cvetka Schultz-Vulčeva iz Micheroux je spet na nogah. G. Alojzij Zornik iz Cheratte-a, ki ga je začela mučiti rudarska bolezen, se zdravi na domu. G. Hosner Matija iz Heusdena leži v bolnici v Louvai-

nu. G. Brunovič Franc iz Zoldera leži v bolnici v Hasseltu. G. Mišmaš Jože je bil zaradi revmatizma dalj časa v bolnici v Genku. G. Kresevič Jožef trpi zaradi silikoze v bolnici v Liège-u.

Omenjenim in tem, o katerih smo že v prejšnjih številkah govorili, pošiljamo posebno pozdrave z željo, da bi skoro ozdraveli!

FRANCIJA

Pas de Calais

ŠE K DRUŠTVENI PROSLAVI V BRUAY

(Govor izs. učitelja g. Jankoviča ob proslavi 30-letnice pevskega zbora Društva sv. Barbare v Bruay, P. d. C., Francija, lani koncem oktobra.)

Prečastita duhovščina, dragi slovenski izseljenci!

V neki vasi so sedeli otroci ob cesti in se igrali. Mimo pride lepo oblečen potnik in jih vpraša:

„Povejte mi, dragi moji mali, ali so se tu rodili kakšni slavni, veliki možje?“

Otroci so se nekaj časa spogledovali, ker vprašanja niso dobro razumeli; končno se pa le ojunači Jožek, ki je bil najstarejši med njimi, in pravi:

„Gospod! Pri nas se niso nikoli rodili kaki veliki možje, ampak vedno samo majhni otroci.“

V nekem oziru je imel fantek prav. Tudi mi vsi, kar nas je tukaj, smo prišli na svet kot majhni ne-bogljjeni otroci. Če se je naše telo razvijalo in rastlo, je to zasluga naših staršev, ki so nam dajali tudi prve nauke. Gojili so nas kakor nežno rastlinico v topli gredi.

Toda ko postane topla greda premajhna, je treba rastlino presaditi. Tudi mi smo se presadili: začeli smo hoditi v cerkev in v šolo. Slednjič smo dorastli ter se popolnoma ločili od svojega dobrega očeta in skrbne matere. Ločili smo se celo od domovine in odšli v tujino.

Osamljeni smo začeli v tujini iskati nekaj, kar bi nam vsaj nekoliko nadomestilo domače ognjišče. In našli smo tak nadomestek v naših društvih.

Slovenec je tako ustvarjen, da rad govori, še rajši pa poje. Če se le trije Slovenci zberejo skupaj, pa nastaneta dve možnosti: ali povzročijo „aufbiks“ in revolucijo, ali si pa ustanovijo pevski zbor.

Vi tu v Bruay-u ste si že pred 30 leti ustanovili pevsko društvo. Kdo bi mogel našteti vse žrtve, bodisi vaših aginlnih dirigentov, posebno sedanjega, kakor tudi vseh pevki in pevcev, žrtev, ki so bile doprinešene in ki so omogočile obstoj in krasne uspe-

he društva? Vsem skupaj srčna hvala in iskrene čestitke. Kdo bi mogel vse to poplačati? Nihče drugi razen Boga, s katerim ste skušali biti vedno v dobrih stikih s pomočjo vašega tako priljubljenega duhovnega očeta msgr. Zupančiča.

Bogu v čast in narodu v korist prepevate. Narod je včasih hvaležen, včasih pa tudi nehvaležen, Bog je pa stalen in dober plačnik.

Sedaj pa še par besed za smeh in kratek čas!

Ko sem bil še majhen, sem rajše jedel peso kakor korenje, zato so mi ljudje takrat rekli:

Če naprej bo šlo tako,
pesnik boš nekoč celó.

Pa sem vam tudi danes pesmico zložil in jo zaradi rim takole nerodno zaokrožil:

Pred 30 leti niso rekli ‚Bruey‘, ampak ‚Bruaj‘;
pred 30 leti niso rekli ‚comment‘, ampak so
rekli ‚kaj‘.

Kaj bomo začeli, so se takrat Slovenci spraševali?
Jokat' začnimo! so nekateri zdih'vali;
peti začnimo! so drugi dejali.

Šli so v gostilno, ga čašo zvrnili
in pa takole so se zmenili:

Ti boš predsednik, besedo boš dajal,
ven ga boš vrgel, če bo kdo prevčkalajal.

Ti boš pa tajnik, vse boš zapisal;
glej pa, da ne boš ničesar izbrisal.

In ti boš pa v skrinji nam hranil denar —
pa da ne boš kradel! Bog te obvar'!

Tako je bil zvoljen prvi odbor
in društvo začelo je iti navzgor.
Soprani in alti, tenorji in basi —
so rekli domači: To so ti glasi!

Ko je pa vmes še Janez zavriskal
in Miha s harmoniko polko zapiskal,
Slovenija druga je v Bruay nastala,
Slovence, Slovenke je skupaj zvezala.

In danes preteklo je 30 let,
odkar ste začeli veselo nam pet'.
Bog daj, da še dolgo bi zdravi, veseli
s pesmijo našo se radi imeli;
da vse tu v dvorani bi zdravo biló,
da vse, kar je tukaj, bi se zopet sešlo
takrat, ko obhajali bomo letnico — STO.

Pariz

Sveta maša za Slovence v mesecu februarju bo vsako nedeljo ob petih popoldne v kapeli 80 rue Vaugirard (metro: Saint-Placide).

*

Že par mesecev imamo v Parizu še druge-

ga slovenskega duhovnika g. Jožeta FLISA, ki mu ob tej priliki vsi slovenski izseljenci želimo dobrodošlico med nami ter obilo božjega blagoslova pri njegovem delu. Veseli smo, da je g. direktor ČRETNIK dobil tako potrebno pomoč, ki ga bo vsaj malo razbremenila pri njegovem težkem delu.

Slovenska duhovnika, gg. Čretnik in Flis, sta na razpolago Slovincem vsako nedeljo pri slovenski službi božji (80 rue Vaugirard) od pol štirih dalje, ter vsak četrtek popoldne (v 4 rue Saint-Fargeau, Paris 20e, métro: Pelleport). Kdor želi drugače dobiti slovenskega duhovnika, naj piše na naslov: 4 rue Saint-Fargeau, Paris 20e, telefon: MENilmontant 61-60.

Slovinci v francoski televiziji

V nedeljo 23. dec. smo imeli Slovenci v pariški televizijski postaji, ki oddaja za vso Francijo, sveto mašo. Peli so pariški slovenski pevci pod vodstvom g. Emila Šinkovca, dirigenta pevskega zboru „Slomšek“ iz Merlebacha. Preden se je sv. maša začela, je televizijska postaja pokazala nekaj najbolj značilnih slik iz Slovenije ter predstavila francoskemu občinstvu Slovenijo in Slovence. Stalni obiskovalci slovenske službe božje v Parizu so se res potrudili, da so kar najbolj dostojno predstavili našo domovino; posebna zahvala gre še g. dirigentu iz Merlebacha.

*

Jernejčič Slavko in njegova žena Marija sta se izselila v Avstralijo, kamor sta srečno dospela z letalom 12. decembra. Bilo je zanj hudo razočaranje, ko so ju na ladji, kjer sta že imela mesto, odklonili, ker je žena pričakovala otroka. Pa se je še vse pravočasno uredilo, da sta 7. 12. odletela z letalom. Dva dni po prihodu v Avstralijo se je njuna družina povečala za dva krepka fantadvojčka. Vsi štirje želijo vsem srečno novo leto. — Prav tako pozdravljajo iz Amerike družna **Draškovič**, ki so odšli v Ameriko novembra, in **Kamenšek Stanislav**, ki je tik pred Božičem odletel v Ameriko. Tudi njegova ladja je odšla brez njega, ker dokumenti še niso bili v redu, pa za bivšega komandanta zemunskega in ljubljanskega letališča se že spodobi, da je odšel z letalom.

Pod Luxemburgom TUCQUEGNIEUX

V septembrski številki smo objavili sliko staroste slovenskih rudarjev v Franciji **Filipa HIKE** in mu čestitali k 85-letnici, želeč mu še več let zdravja in zadovoljnosti. Vsemogočni je drugače odločil. Tisti dan pred Vsemi svetimi smo ga ob obilni udeležbi pokopali v Graumontu, kjer je pri svoji hčeri preživel večer svojega življenja.

V Tucquegnieux smo pa pokopali 21. decembra dobro, verno slovensko ženo in mater **Karolino Baumanovo**, doma iz Korit pri Dobrniču na Dolenjskem. Veliko je trpela in prestala hudega v tej solzni dolini. Zapušča tri sinove in hčerko Finico, ki je svoj čas pridno raznašala „Našo luč“. Otroci so sicer telesno odrasli, vendar so v tisti dobi, ko bi najbolj potrebovali skrbnih staršev, saj sta edino oče in mati zmožna otroke nesebično ljubiti.

Obema pokojnima želimo, da bi jima bil Bog obilen plačnik!

Rojstva: Takega darila kot ga je dala Ančka, hčerka poznane Rožetove gospe svojemu možu Florijanu Močilnikarju za Novo leto, pa ne vidimo vsak dan. Da, ravno na Novega leta dan sta se rodila srečnemu zakonskemu paru dvojčka. Fantek je dobil ime Cvetko, deklica pa Veronika. Cvetko bo srečni mami in podjetnemu očku trosil pot življenja s cvetjem, Veronika jima bo pa pot s čela brisala, kadar bošta v stiski in težavah. Stari mami, mami in očetu izražamo na tem mestu naše iskrene čestitke.

Končno se moramo pa zahvaliti še prečastitima gospodoma msgr. Grimsu in Flisu, ki sta obiskala naše kraje za Božič in približala naše duše betlehemskega hlevčka.

Ob nemški meji

Poročilo Jugoslov. katoliške misije v Merlebachu in okolici za leto 1956

1. **Statistika:** Število rojakov se je v preteklem letu izredno povečalo. Pod našo Misijo je zdaj 3670 rojakov, pod Misijo v Aumetz 1940 rojakov.

2. **Dopisi:** došlo 1830, odposlanih 1320 — skupno 3150. Število bi bilo še večje, a podpisani 3 mesece ni mogli pisati zaradi poškodbe na roki.

3. **Mrtvi:** 18 moških, 13 žensk, 2 otroka — skupno 33. Od teh umrlo 9 nenadne smrti, dva povozil avto na cesti, katoliško cerkveno pokopanih 31, dva pokopana po „novopostolskem obredu“. Splošno pozornost vzbuja v teh krajih zelo lepa navada, da naši rojaki radi gredo za pogrebom. — Celo okrožje Misije Merlebach je težko zadela izguba vsem dragega **Franceta R. biča** († 11. 4. 1956), kolonijo Habsterdick pa izguba **Leonard Terezije**, naše „tetje“ († 10. 9. 1956). Oba počivata na novem pokopališču v Merlebachu. Še enkrat jima iskrena zahvala za vso pomoč, ki sta jo nudila za lepoto slovenske službe božje, za dober tisk in za vse dobro, ki sta ga storila našim rojakom! Bog in Mati božja vama poplačajta vse dobrote!

Ponovno tu dodajamo prošnjo: Kadar vidite, dragi rojaki, da je k bolniku treba poklicati zdravnika, tedaj **pokličite tudi duhovnika**. Tudi vi boste veseli, ako bo kdo storil to ob vaši smrtni uri.

4. **Krsti:** prijavljenih 7 dečkov in 3 deklice, neprijavljenih 8: skupaj 18. Podpisani slovenski župnik lahko izvrši krst v župniji, kjer stanujete, ali v župni cerkvi v Merlebachu. Prinesite vedno s seboj družinsko knjižico! Nikdar ne odlagajte predolgo s krstom!

5. **Poroke:** 22, od teh 2, ki so bili že prej samo na občini poročeni. Samo na občini sklenjene: 3 poroke. To je vedno za izseljenskega duhovnika velika bol, ker vé, kako težke posledice sledijo iz takega zakona. Ker je ta sveti zakrament tako silno odločujoč za mirno, prijetno — ali težko, neznosno življenje — zato: Fantje in dekleta! Nikar ne sklepajte lahkomišljeno sv. zakona! Ko ste poročeni, pa nikar ne opuščajte svete maše in sv. zakramentov, ki so studenci prave modrosti, moči in milosti za vas in vaše otroke! Tudi vi ne zamudite lepega romanja v mesecu maju k Materi božji iz Brezij v Habsterdick, da vam tudi Ona dá svoj materinski blagoslov!

6. **Bolniki:** Vsa čast vam, rojaki! Za te res lepo skrbite, jih tolažite, jim pomagajte v vsakem oziru! Ohranite to lepo čednost! To je ena izmed onih lepih kreposti, zaradi katere bo pravični Sodnik ob smrtni uri marsikateremu izrekel milejšo sodbo, kot jo je zaslužil!

7. **TISK:** „Naša luč“: 500 naročnikov. Sporočajte novice; pišite svoje želje lahko na moj naslov ali naravnost na uredništvo. - „Družinska pratika“: 350. Za leto 1957 se lahko še vedno naročajo!

8. **Zgodovina:** Odkar so naši rojaki-izseljenci raztreseni po Evropi, ni bilo še tako važnega dne v naši zgodovini kot dan, ko je sv. oče v Rimu imenoval izseljenske duhovnike za prave misijonske župnike. Odlok za vse izseljenske duhovnike raznih narodnosti je bil izdan od škofije Metz dne 1. apr. 1956. Tako imamo mi zdaj pravo izseljensko slovensko župnijo. Župnik je slov. izseljenski duhovnik v Merlebachu.

Rojaki so z veseljem pozdravili ta odlok, saj jim je s tem marsikateri težki korak olajšan. Ljudje se z vedno večjim zanimanjem obračajo na naš župni urad. V Merlebachu so uradne ure vsak ponedeljek in vsako soboto od 9. do 12. ure in od 14. do 16. ure, ako župnik ni nujno zadržan. V tem slučaju pa dobite župnika vedno po sv. maši v župni cerkvi ali po kolonijah, kot je to vsako nedeljo točno oznanjeno.

V letu 1956 je naše kolonije obiskalo in delovalo med rojaki mnogo slovenskih duhovnikov. Ne omenjam samo msgr. Zupančiča in g. rekt. Naceta Čretnika, ki sta že tolikokrat razveselila naše ljudi, enako g. Babnik Nande. Posebna moja dolžnost je, da se v imenu vseh zahvalim za pomoč tudi g. Krajniku, g. Susmanu in g. Flisu, ki so vse naše kolonije prevozili in prehodili ter prinesli rojakom toliko notranjega miru, vsadili v njihova srca toliko lepih naukov in z ljubeznivostjo tako pridobili dobre ljudi, da jih ima vsak v najlepšem spominu! Zahvaljujem se prav tako tudi dobrim našim ljudem, ki so vse te z ljubeznijo sprejeli, jim pomagali ter jim s svojo darežljivostjo priskočili na pomoč, da so mogli svoje bogoslužno delo mirno izvršiti.

9. **Služba božja:** V MERLEBACHU redno vsako nedeljo ob 10 uri: Hospice Ste Elisabeth s slovensko pridigo, krasnim slovenskim petjem. — V HABSTERDICKU pri Mariji iz Brezij: 24 sv. maš s pridigo, 1. maja nepozabna romarska slovesnost. Na stotine je lani zopet počastilo Marijo in iz vsega srca prepevalo lepe Marijine pesmi. Med letom pa vsako sv. mašo olepšajo tam pevke pod vodstvom gospe Pisanec in katerim tudi naši možje radi pomagajo. — V CREUTZWALDU: 21, 3 slovesne, pri dveh poje cerkveni zbor Slomšek iz Merlebacha. V JEANNE D'ARC: 15 sv. maš s pridigo, po kolonijah: Aumetz, Tucquegnieux, Algrange, Giraumont, Piennes za velike praznike. Na razdaljo do 200 km

daleč je imel vsak priliko, da se udeleži vsaj ob gotovih prilikah naše sv. maše ter se slovensko spove. Veselo ugotavljamo, da naši rojaki vedno bolj radi prihajajo k naši maši, kjer človek pozabi vsakdanje skrbi in bolj kot drugod čuti in obuja spomine od doma. Prihajajte še dalje, da bo pot slovenskega duhovnika rodila vedno več sadov!

Društva: silno živahna! Koncerti, družinski večeri, izleti, nastopi na raznik krajih; tega je bilo lani vse polno. Skoro bi prišlo do zaželenne bratske skupnosti, ako jih ne bi burja z juga pognala zopet narazen. Čujte vsa društva: Nas vse veže ista misel in ljubezen do naših dragih staršev, do naše — morda male — pa ljubke hišice doma, nas veže nepozabni spomin na one kraje, kjer smo skakali brez skrbi okrog, ko nismo še poznali sveta, nas veže tudi še vse ista misel na naše lepe cerkvice, ki krase hribe in doline naše domovine, nam vsem še brne zvonovi župne in podružniške cerkve, nam vsem je še v spominu dan prvega sv. obhajila, slovenske sv. birme — morda drugega zakramenta, ki smo ga sprejeli v naši župni cerkvi! — Nas pa veže še dalje v tujini ista misel: pomagati svojemu bližnjemu, ki je bolan, ki je shiral, ki je žalosten, dati mu veselja, dati mu opore, zapeti mu lepo pesmico, ki sega v globočino srca. Ako smo v vsem tem edini, potem ne sme biti sovraštva med nami, storimo dobro drug drugemu. Četudi ostane vsak v svojem društvu, ni razloga, da bi sovražil svojega sotrpina, ki je morda drugje organiziran. Tega nas ništa učila ne mati ne oče, še manj pa naša sv. vera, ki je polna modrosti in silna v svoji moči, ako jo poslušamo.

Ni več prostora, da bi naštevati še razne zanimive dogodke iz življenja naših izseljencev. Še enkrat pa pozdravljamo naše n o v o d o š l e rojake-delavce, ki so pred kratkim prijeli za kramp in lopato v jami: Vi ste naša skrb! Na vas se ozirajo ne samo naše oči, ampak oči vseh narodov, med katerimi živite: Hvala o vas vam in nam prinaša čast. Ako se pa razširja sramotno govorjenje o vas, je to sramota za vas in nas. Zato vas v imenu vseh izseljencev prosimo in pozivamo: Glejte na svojo čast! Človek se mora dvigniti nad žival, umaknj se surovemu človeku, krôti svojo jezo! Po delu ti nihče ne zameri, da si izplakneš grlo, toda naj ne

velja o tebi beseda, katero so o pijancu govorili v št. Rupertski dolini: „Ta človek je en sam dolg „šlah“! Več za hrano kot za alkohol, pa boš kmalu imel ne samo denar za obleko, ampak tudi za stvari, katere si želiš. Po svetu se človek odvadi iti k sv. maši. Mi živimo v katoliški deželi, kjer ogromna večina domačinov ne pozna nedelje brez sv. maše. Četudi ni tam, kjer si, slovenske sv. maše — pojdi, moli, moli zase, moli za svoje drage! V tem smislu: pozdravljeni, dobrodošli! Vedno vas bomo radi sprejeli v svojo družbo! Pa brez zamere! —

*

Nemogoče je, da bi se zahvaljeval vsakemu posebej za vsa plemenita dejanja, za molitve, za izredno razumevanje za slovenske izseljenske duhovnike, zlasti za podpisane. Hvala za vse neštete čestitke k praznikom, h godu, na Novo leto, iskrena zahvala za vse obiske in darila, ko sem bil v bolnici — na stotine vas je prišlo, vedno ste mi bili naklonjeni — zato čutim tudi jaz z vami: vašo solzo v očeh, vašo skrb na obrazu, vaše gorje v srcu. In če bom mogel doseči, da bo sonce veselja posijalo na vaš obraz — bo žarek veselja napolnil tudi moje srce!

GRIMS STANKO,

slovenski misijonski župnik

v Merlebachu 24, rue N. Colson (Moselle).

NEMČIJA

Moers-Meerbeck. — Iz teh krajev je bilo zadnjič poročilo, žal je tiskar izpustil pri tiskanju naslov kraja, da naši čitatelji niso vedeli, v katerem kraju živijo še tako stari naši rudarji in kje ima rojak **Jože Zupančič** trgovino.

*

Castrop-Rauxel III. — Na praznik Brezmadežne nas je za vedno zapustil naročnik Mohorjevih knjig in „Naše luči“ **Franc Šilec**, stanujoč v Russtr. 38, Castrop-Rauxel IV. Leta 1877. je zagledal luč sveta v Kápelu na Štajerskem. V Nemčijo je prišel l. 1902, v Hamborn, 1913 se je preselil na stanovanje, od koder je odšel sedaj v večnost. Leta 1902. se je poročil z Lucijo Repas. Naš nepozabni rojak zapušča ženo in sina, ki je rudarski paznik. Obema iskreno sožalje, rajnemu pa večni pokoj!

Že sedmi mesec boleha privezan na bolniško posteljo **Alfred Borišek**. Bil je že tretjič operiran v decembru in je težko upati na zboljšanje. Smo pač v božjih rokah.

*

Heidelberg. — Semkaj je prišel kot ameriški vojaški kurat č. g. **Ferdinand Demšar**, sin pokojnih staršev, ki so bili doma iz Hovatelj, Trata v Poljanski dolini. Dobite ga pri ameriški vojaški posadki.

NIZOZEMSKA

Lepi so bili zadnji božični prazniki. K tej zunanji in še bolj notranji lepoti so doprinesle svoj delež tri stvari: polnočnica v 800 let stari cerkvi na Marktu v Hoensbroeku; suho in mrzlo vreme, nad katerega je položila na Štefanovo svoj beli plašč starka zima, in končno bratski obisk naših bolnikov in nekaterih raztresenih družin, katerim so pevci **Zvona** in pa tudi **Škrjančka** ponesli lepoto naših domačih božičnih pesmi.

Pol ure pred polnočjo je prekinilo mrzlo nočno tišino pritrkavanje zvonov. Začel je rojak **Sinkovič**, kateremu je prišel na pomoč g. **Ložnik** z **Lindenheuvelna**. Na Marktu se je ustavila trojica velikih avtobusov: iz **Eygelshovna**, **Heerlerheide-Brunssuma** in **Geleena**. Prišleci so ob izstopu iz vozil drug drugega drezali, rekoč —: „Ali slišiš? Pritrkuje!”

To prvo razpoloženje k božični ubranosti je še povečala notranjščina stare cerkve. Zdelo se nam je, kakor da smo se srečali s svojo mladostjo kje v podružni cerkvi. Med petjem najbolj božične pesmi „**Sveta noč**” je pristopil k oltarju Marije Pomagaj slovenski duhovnik: začela se je polnočnica —, začel se je slovenski Božič v tujini. Višek polnočnega praznovanja Božiča je nastopil, ko je skoraj 250 Slovencev pristopilo k obhajilni mizi, da se jim tam resnično porodi v srcih božji Zveličar. In kakor da bi bila ob Boga potrjena ta misel, je zadonel iz grl naših pevcev ona tako lepa „Božji nam je rojen Sin”. In šele ob tej pesmi — z božjim Sinom v srcu — smo se spomnili na besede sv. Avgušтина: „**Če bi bil Kristus tisočkrat rojen, pa ne še v tvojem srcu, zate še ni bil rojen**”. — Da, brez polnočnice in

brez sv. obhajila ni pravih božičnih praznikov.

Po tretji božični maši, smo se razhajali proti domovom, želeč drug drugemu vesele božične praznike. Eni peš, drugi na kolesih, tretji, najbolj oddaljeni, pa v avtobusih. Vsi pa zadovoljni in Bogu hvaležni, da smo zopet dočakali in mogli zopet po slovensko, t. j. po domače, praznovati rojstvo božjega Deteta.

Po božičnem kosilu pa smo se zbrali pri radijskih oddajnikih in napeto čakali, kdaj bo priplavala po zračnih valovih iz **Hilversuma** slovenska božična pesem. Slišali smo jo in spoznali kot najlepšo, čeprav je bila skrita med: ruskimi, poljskimi, madžarskimi in litvanskimi. In pesmi iz vseh teh narodnosti — tudi naša — so naš spomnile, da v teh deželah Božiča javno ne praznujejo. Rdeča zvezda jim je prinesla druge „odrešenike”. V duhu smo zmolili nekaj prošenj tudi za našo domovino, da bi Kristus zanjo ne bil zastonj rojen.

Lep Božič so doživeli naši **Maastrichtčani**, ko jih je v sestrski kapeli na **Lenconlstraat** obiskal 18-članski zbor „**Zvona**” in jim zapel nekaj najlepših božičnih pesmi. Takoj nato so nas 3je slovenski avtomobili odpeljali v bližnji **Meersen**, kjer je naša pesem prinesla nekaj domačega obiska tudi ge. **GORSEK**, ki leži že 4 leta mrtvoudna v postelji.

Za kosilo smo bili zopet doma. In nekateri le za kratek čas. Po drugi uri sta 2 avtomobila že peljala mešani oktet „**Zvona**” proti severnemu delu **Limburga**. Obiskali smo v sanatoriju **HORNERHEIDE** s. **Doloroso** in rojaka **Čepiña**. Od tu smo oddrveli še v kamp **Griendtsveen**, kjer smo obiskali slovenski družini **Handler** in **Božič** in ob vrnitvi proti domu kvartet družino **Jagodič** v **Venlo**. — Že na Božič pa so pevci „**Škrjančka**” in nekaj **Zvonovcev** obiskali **Rihtarjevo** in **Belinčevo** gospo v bolnici v **Kerkrade**, še poprej pa del **Zvonovcev** rojaka **Vrčka** v **Heerlerheide**. Posamezniki pa so obiskali še bolnike v **Heerlenu**: **Marka Hriberška**, **Mraza**, **Smodeja** in **Sotlerjevo**.

Vsem tem našim bolnikom pa smo prinesli tudi malo slovenske potice, tako da so okusili vsaj malo domačega božiča. Mladi-

na je žrtvovala za praznike mnogo časa, a ta izguba se je splačala, ker Kristus z jaslíc nam praví: „KAR STE STORILI KATE-REM UZMED MOJIH NAJMANJSIH BRATOV, STE MENI STORILI.

Na Silvestrovo pa so čakali novega leta rojaki iz Heerlerhe.de - Brunssuma. Bil je prav lep večer in da je bil, je skrbel predsednik Društva sv. Barbare Železnik, kranjske klobase, laški rizling in naša mladina. Bilo je čez 100 rojakov.

V naši **osrednji pisarni** smo zbrali že 600 knjig. Z mesecem februarjem bo začela poslovati **OSREDNJA KNJIŽNICA**; naša

mladina pa ima v pisarni že gotov namizni tenis ali, kakor mu pravijo tudi, ping-pong. Sedaj se že prudno pripravljajo na novo mašo, ki bo 22. aprila pri Marji Pomagaj v Heerlenu.

*

Rojaku Smodeju so že dvakrat odrezali levo nogo. 82 letni F. Mraz pa si je zlomil nogo, ko se je prevrnil z motornega kolesa. Na zdravljenju noge je bila v bolnici tudi Volavšek Mira. Sotlerjeva teta bi skoraj že hodila, če ji ne bi preveč nategnili nog. Bila je 3 leta mrtvoudna. Vsem rojakom želimo skorajšnje okrevanje, ostalim pa srečno do marčeve številke!

Za dobro voljo

Milo za drago. — Neki pisatelj je prosil svojega soseda Angleža, naj mu posodi neko knjigo iz njegove knjižnice. „Nikdar še nisem posodil knjig. Vendar če hočete, jo lahko berete v moji knjižnici,” mu je odvrnil Anglež. — Nekaj dni zatem pa pride Anglež k pisatelju in ga prosi za škropilnico, ker bi rad zalil svoj vrt. „Kar vzemite jo,” odvrne pisatelj, „toda pod pogojem, da jo uporabljate na mojem vrtu.”

Enostavno. — Neka dama gleda z usmiljenjem na pijanca in ga vpraša: „Ubožec, rada bi vedela, ali si revež, ker piješ, ali piješ, ker si revež?” — „Jaz pijem, ker sem žejen,” se odreže vinski bratec.

Nočni čuvaj pride nekega mrzlega januarja v tovarno. Zagleda ga vratarica in se ji revež ves premrzle zasmili: „Hočete skodelico čaja, da se boste segreli?” ga vpraša. „Hvala! Če bom pil ob tej uri čaj, ne bom celo noč zatísnil očesa . . .” odvrne nočni čuvaj.

Na občini. — Na neki italijanski občini je hotel župan sam izdati neki ženi rojstni list. Toda namesto „Cecilija” je napisal „Gecilija”. Tajnik ga je nato opozoril in mu dal nož, naj z njim zradira črto pri črki, ki je odveč. Ker se je pa na listu videlo radiranje, je župan pripisal na dokument: „Podpisani župan je Ceciliji zradiral kljuko s tajnikovim nožem.”

Le malo manjka. — Neki mamici je sinko silno pri srcu in povsod ga hvali, kako je brihten. „Učitelj ne ve več, kaj bi ga še učil, ko že vse zna!” „Pojdi sem, Karlek, boš povedal stricu!” se hitro pobaha pred botrom, ki je prišel na obisk. „Botrček, vprašajte ga, kar hočete iz računstva, boste videli!” — „No, mali,” vpraša boter, „koliko je dve in dve?” „Dve in dve je tri!” se odreže mali. „Ste v deli,” poseže vmes mati z vidnim zadovoljstvom, „samo za eno se je zmotil!”

Zeele in vesele

Pripoveduje Tobija Bratko.

4.

Sedemletni Jožek je začel hoditi v prvi razred, začetek učenosti. Vse je šlo lepo, ko se je učil čitati in pisati. Le čudno navado je imel, da je rekel piki vedno „packa” in vejici „repek”. Precej časa je bilo treba, da ga je učiteljica odvadila tako govoriti. „Packa” je „pika”, repek pa „vejica”, mu je velikokrat razlagala.

Jožka drugi dan ni bilo v šolo. Ko je prišel tretji dan spet v šolo, ga vpraša učiteljica, zakaj ga prejšnji dan ni bilo v šolo. „Piko smo klali,” je rekel, pa sem moral držati za vejico.”

Ker smo že pri kolinah, še tole. Zaklali so lepo rejene pujska in za pustni večer je mati skuhala njegovo glavo. Bila je tako okusna, da je oče ni mogel prehvaliti. Za-

Oče naš,
kateri si v nebesih,-

NAŠIM MALIM

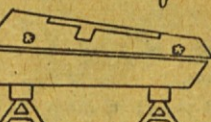
bo všeč ta slikanica. Tudi čitati bodo pokušali, pa najbrž ne bo šlo. Povedali jim boste, kakšen glas pomeni črka s klobukom na glavi (č, š, ž). Ko jim čitate, čitajte počasi; zlogujte besede. Imejte pri tem veliko potrpljenja z otroki. Ne smejte se jim, če narobe izgovorijo.

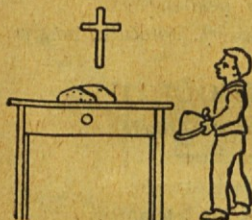
posvečeno bodi tvoje ime-

priidi k nam tvoje kraljestvo-

zgori se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji -

Daj nam danes naš vsakdanji kruh -

in odpusti nam naše dolge -

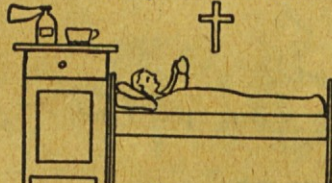
kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom -

in ne vpelji nas v skušnjavo, -

Amen.

temveč reši nas hudega.

lostno je vzdihnil: „Škoda, da sem te zaklal, ubogi prasek! Ko bi vedel, da imaš tako dobro glavo, bi te poslal v šole.“

5.

Še ena o Butalcih!

Imel je Butalec osla, ki se je rad upiral delu. Pa je sklenil gospodar, da ga proda, in ga je postavil na semenj.

Pride mimo semnjar. tipa osla spred in zad in pravi: „Sivec je pripraven, ne bodi uročen! Samo rep da bi mu bil malo krajši!“

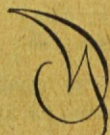
Semnjar stopi naprej po semnju, Butalec

pa ne bodi len, seže po nožu in odreže oslu repa za dobro dlan, češ, zdajle rep ne bo predolg, zdajle bo sivec kmalu našel kupcal

Res, ni trajalo kaj časa, se ustavi drug semnjar, tudi njemu je osel všeč — noge, vrat, vse mu ugaja, samo ne rep — in pravi: „Kupil bi žival, ni napačna! Škoda je, da n ma repa!“

„O,“ pravi Butalec, „če vam je drugače po volji, zaradi repa se kupčija ne bo razdrla, rep je tukajle!“

In je segel v torbo in semnjarju pod nos pomolil odrezani rep.

UREDNIŠKI KOTIČEK

Osnutke za naslovno stran in za ostale vinjete (okraske) je napravila s. JUSTINA, O. S. U., Weert (Nizozemska).

Križanka iz decembrske številke se glasi: **V o d o r a v n o**: 1 ihla, 5 ruta, 9 Karakorum, 11 oda, 12 o, 13 ole, 14 porok, 17 al, 19 kov, 20 vk, 21 apanaža, 24 operacija, 26 čeri, 27 Ivan, 28 unija, 30 katarakti. — **N a v p i č n o**: 1 ikona, 2 had, 3 trap, 4 aa, 5 ro, 6 urok, 7 tul, 8 amerk, 10 korona, 15 okarina, 16 ovačija, 18 lape, 20 vaja, 22 perut, 23 živak, 24 očak, 25 Anti, 29 IR, 31 t.

REŠITEV UGANK IZ 1. ŠTEVILKE:

Kvadrat:

S E L

I N O

R O K

Pregovor:

Rana ura, zlata ura.

Dopolnilnica:

Smrt, sodba, nebesa, pekel.

Rešitev ugank iz te številke se glasi: 1 jajce, 2 glad, 3 sedem, 4 nikjer.

ZANIMIVOSTI

Tobak je prišel iz Srednje in Južne Amerike. Prinesli so ga Španci od tam in sicer tobачno seme. V naše slovenske kraje so ga zanesli vojaki za časa cesarice Marije Terezije, ki je skrbela, da so imeli bojevniki vedno zadosti „božje traviče“.

*

Kralj polke — tako imenujejo v Združenih državah našega rojaka Jankoviča, ki si je znal pomagati naprej s harmoniko in je sestavil iz slovenskih narodnih melodij nešteto polk, katere lahko slišite skoraj povsod po Sev. Ameriki. Njegove polke sedaj prodajajo povzete na plošče po Evropi po veletrgovinah (Yankovich-polka).

Poizkusi:

NEMŠKE DAME

Nemške dame niso zame,
ker le nemški govoré.

Moja dekle je Slovenka,
zanjo bije mi srce.

Bodi zdrava, domovina,
ti krasán slovenski raj!

Bog daj ti, da spet bi bila
to, kar bila si nekđaj.

J. Potočnik, Belgija

MOJEMU OČETU

Kot vaški mežnar ste ljubeč
zvonil Mariji, polni sreče.

In v zvonu pesem je donela,
vso srečo v svetu mi želela.

Edin pozdrav, ki spremlja me
na potih križev mi življenja,
je to donenje, ki živi,
da duh in srce mi krepi.

ZA VOŠČILO ANTONOM

Vsi Antoni se smehljajo
le, če v žepu kaj imajo.
Če pa jurjev ne dobé,
se s kozarčkom veselé.

Naj je rumeni ali rdeči,
le da v miru in pa v sreči
se patron njih proslavi
in voščijo si srečne dni.

Angela G., Francija

